

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

zahaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leto 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnistvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odgovodi. — Deležniki „Katališkega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5 — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnistvo Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitrste za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede opoldne. Nezaprete reklamacije so poštine proste.

Vlada in poljedelstvo.

Vlada je predložila državnemu zboru proračun za l. 1907. Nas najbolj zanima, koliko bo vlada izdati za poljedelstvo. Vsled tega si moramo ogledati proračun poljedelskega ministrstva za prihodnje leto.

Ves proračun poljedelskega ministrstva znaša 27.476.193 krov. Teda ne smemo misliti, da vsi ti milijoni pridejo neposredno poljedelskemu prebivalstvu v korist. Tako si poljedelsko ministrstvo samo za svoje uradne potrebe vzame 1.602.056 krov.

Za poljedelsko šolstvo se izda malo, samo 726.430 krov. To je kričeč dokaz, kako malo skrbi naše poljedelsko ministrstvo za poljedelsko šolstvo. Za druge panoge šolstva, ki kmalu nič ne koristijo, se izdaje na milijone in milijone, le kmečko šolstvo se zanemarja in zapostavlja. Država vse šole za druge stanove sprejema v svoje okrilje, a kmečkih šol se brani. Kaj naj rečemo, če vidimo v proračunu, da skrbi poljedelsko ministrstvo samo za 7 šol, oziroma preiskuševališ?

Za pospeševanje poljedelskega in gospodarskega pouka se bo izdal 1.368 000, torej samo za 13 000 krov več kakor l. 1906.

Nadalje je proračunjeno za

naravnostno podporo	K 6,405.950
in sicer	
za zadružništvo	" 950 000
" razstave	" 70.000
" melioracije (izboljšanje)	" 2.000.000
" rastlinstvo	" 490 000
" vinogradništvo in sadjarstvo	" 308 000
" konopljarstvo	" 230.000
" nasajanje gozdov	" 600.000
" živinorejo	" 1.030 000
" mlekarstvo	" 320.000
" drobnico	" 447.450
" svilorejo	" 30.000
" planinarstvo	" 130.000

Melioracije se imenujejo tako podjetja, ki merijo na to, da se zemlja zboljša in postane rodotnejša n. pr. osuševanje mokrira, napeljava vode, majhne regulacije vod itd. Med rastlinstvo, za kojega pospeševanje se dobiva državna podpora, spada tudi hmelj. Nasajalci novih vinogradov in sadarska društva d. b. bo podpora iz zaklada za vinogradništvo in sadjarstvo. Podpora za nasajanje gozdov je namenjena za Primorsko in Dalmacijo. Podpore za živinorejo dobijo živinorejske zadruge in občine, podpore za mlekarstvo mlekarške zadruge. Vsaka tozadovna prošnja se mora nasloviti na: Visoko c. kr. poljedelsko ministrstvo. Tako naslovljene in za ministrstvo spisane prošnje se lahko vpošljijo poslancem, da jih izročijo in podpirajo pri ministrstvu.

Za poljedelski svet (odbor), za poljedelske počevalce, ki opazujejo poljedelsko gibanje po drugih državah, za statistiko in za mednarodni poljedelski shod, za uničevanje trte uši, za brezobrestna posila itd. se bo izdalokoli šest milijonov krov.

Za konjerejo (žrebčarne) se bo izdalokoli štiri in pol milijona, za veterinarstvo (živinodravništvo) blizu štiri milijone, ostalo pa se bo izdalok za nadzorovanje deželnih poljedelskih podjetij, za gozdarstvo, rudarstvo itd.

Ko bo prišel proračun poljedelskega ministrstva v državni zbornici na razpravo, nislali se bomo gotovo natančneje kritike o proračunu.

Politični ogled.

Obmejne občine in volilna preosnova Občina Ščavnica in Kat. politično društvo za šentlenarski okraj je vposlalo državni zbornici prošnje, da se vse slovenske občine radgonskega in emureškega okraja priklopijo slovenskim volilnim okrajem. Poslanec dr. Korošec je izročil te zahteve v seji dne 16. oktobra zbornici ter predlagal, da se v polnem obsegu tiskajo in pridenejo sejnjemu zapisniku.

„Najbolje bo“, pravi Primec, „ako gremo vši skupaj nad ovadhu ter ga vjamemo in v občinski hiši zapremo toliko časa, da pridejo orožniki po sleparja. Ti bodo že vedeli, kaj storiti s takim nevarnim ptičem.“

„Saj res“, so dejali drugi možje, katere je tudi gnala radovednost, „najbolje bo, da vse gremo in sicer kar precej gremo.“ — In končana je bila izredna občinska seja v županovi hiši, ki se je nadaljevala za kapelico na prostem.

Tam za kapelo pa je mirno sedel mlad mož, lepo črno oblečen. Dolgi lasje so se mu vsipali izpod slamnika na ramena. Pred seboj je imel visoko stojalce, na desni strani po tleh je imel razne barve, čopiče, na levi strani pa mnogo porisanih papirjev. V rokah pa je imel debel svinčnik ter z njim zarisaval po papirju, razloženem na stojalu.

Zamišljen v svoje delo niti ne opazi, da se mu bliža cela kopa ljudij in to samih mož. Kar naenkrat ga obstopijo. Primož se vstopi ravno predenj ter mu zabrani pogled na bližnji hrib, ki ga je tedaj prerisaval.

Mlad mož je menil, da so prišli k njemu radovedni gledalci, zato se jim nasmeje ter prijazno reče:

„No možje, ali so Vam všeč moje čire-čare?“

„Lepe so že, lepe“, pravi Primož, „ali pri nas je prepovedano risati take čire-čare.“

„Kaj? Prepovedano? No to bi bil prvi kraj, v katerem bi se mi kaj takega povedalo“, odgovarja mladi tujec.

„Torej skličite občinske odbornike k seji!“ Saj res, prav imate“, reče župan, „Hej Ivan, skoči h služabniku Nosku, naj pokliče občinske može v posvet. Naroči mu, da naj tudi Primec gočovo pride, ker on se posebno razume na take stvari. — Midva pa, Primož, pojdiva pogledat ptička, možem moram vendarle povedati, da sem ga tudi sam videl.“

Pol ure še ni minulo in že je bil cvet novoselških občinskih mož zbran pri županu v posvet. Župan jim kar na kratko pojasi stvar ter jih vpraša, kaj naj občina stori v tem slučaju. — Možje so večinoma molčali, najbolj glasen je bil Primec:

„Meni se pač zdi, da bi utegnil Primož imeti prav, da je to kak Lahon ovaduh in sramota bi bila za nas, ko bi mu ravno naša občina služila v njegove zlobne namene. — Kaj bi nam rekli Staroseci — kaj gospoda v mestu? Nekaj se mora storiti.“

Temu se je seveda pridružil Primož ter v groznih besedah popisoval kazni, ki bodo zadele občinske može, ako vsled njih krivde nide ovaduh in izda sovražniku naše ceste in prelaze čez naše gorovje. Drugi možje pa so, kakor se večinoma godi, menili, da naj se vse zgodi, kakor oče župan meni, da je prav.

Predlog se je sprejel. Občine in politična društva, posnemajte!

Slovenska zveza se je v več sejah posvetovala o političnem položaju in o dvetretjinski večini, s katero bi se po želji Nemcev naj zabramila druga razdelitev volilnih okrajev.

V volilnem odseku razprava o volilni preosnovi počasi napreduje. Če se volilna preosnova ne spravi pod streho do konca decembra, ko poteče postavni rok državnega zborja, namerava vlada podaljšati ta rok za tri mesece.

Državni zbor. V seji dne 12. t. m. sta interpelirala poslanca dr. Voušek in dr. Korošec železniškega ministra zaradi železniškega predora v Savi, ki je premajhen, vsled česar ne more pri narsli vodi požirati vse vode, kar povzroči povodenj. — Poslanec dr. Korošec je vprašal poljedelskega ministra, zakaj ne odgovori na njegovo interpellacijo zaradi ustanovitve podružnic c. kr. kmetijske družbe štajerske na Sp. Stajerju. — Zaradi podpore po uimah poškodovanih posetnikov v Sobotici, Tinjah in Straški gori so vložili nujne prošnje poslanci: Robič, dr. Voušek in dr. Korošec. — V torkovi seji dne 16. t. m. se je nadaljevala razsprava o lekariniškem zakonu. — Zaradi dvetretinke večine še dosedaj ni prišlo do sporazumljanja med Slovani in Nemci.

Zastopstvo manjšin v delegacijah. Nemški poslanec Sylvester je predlagal, da se zagotovi nemškim manjšinam na Českem in Moravskem primerno zastopstvo v delegacijah. Isto je pa zahteval tudi naš poslanec dr. Korošec za slovenske manjšine na Štajerskem, Koroškem in Primorskem. Jedenaka pravica za vse prošnje. Če hočejo Nemci to ugodnost uživati, morajo jo privoščiti tudi Slovenom.

Državni proračun za leto 1907. Dan 12. t. m. je preložila vlada državni zbornici proračun za leto 1907. Iz njega posnemamo nekaj najvažnejših postavk. Celotni izdatki so proračunani na 1.890.871.352 K, dohodki pa na 1.892.501.082 K.

LISTEK.

Ovaduh. (Konec.)

„Prvi ali zadnji, to nam nič mar“, oglasi se župan, „vi veste, da so sedaj nevarni vojski časi, ovaduhov je povsod dovolj. Zato ne zamerite, da se tudi vi nam zdite sumljiv ter da morate vsaj za nekaj časa z nami.“

„Kam naj grem?“

„Z nami!“ zapove župan. „Nosek, le primite tujca in peljite ga z nami.“

„Možje, vi se ali norčujete z menoj ali pa mora biti to neljuba pomota . . .“

„Mi se nič ne norčujemo z Vami, tudi mi nobene pomote“, pravi Primec, „vi greste sedaj z nami, potem vam bodo pa že orožniki povedali, kam da pojde, kje da sploh je mesto za take ovaduhe.“

„Možje“, pravi tujec, „jaz se sicer vklomim vaši volji, a za nasledke ste vi odgovorni.“

Po mnogem pravdanju in razgovarjanju moral je tujec le z možmi v vas k županu. Stvar se je med tem seveda zvedela po celi vasi in pri vsaki hiši, kjer so šli občinski možje mimo, imeli so veliko gledalcev.

Tujec moral je pri županu v malo sobico, namenjeno za ječo; pred vrati pa je stražil občinski sluga Nosek ter se prav živo spominjal onih časov, ko je stražil hudodeče-jetnike kot vojak na ljubljanskem gradu.

Tudi učitelj je zvedel, kaj se je zgodilo. Hitel je k županu.

„Kaj pa imate zopet tacega, da je cela vas po koncu?“ vpraša župana.

„Poglejte“, pravi župan ter mu pokaže razne slikarje na papirjih.

Ministrstvo za notranje stvari zahteva 77.202.385 kron (za 2.884.170 K več nego lani). Od teh izdatkov pride na našo deželo: Za vpeljavo plina v okrajno glavarstveno poslopje v Radgoni 700 kron, za železni most čez Dravo v Mariboru 120.000 K, za most čez Savo in Krko pri Brežicah 20.000 K, regulacija Save od Brežic do meje 75.000 kron, regulacija Drave pri Zavrču 64.500 K, za Dravo od Maribora do Središča 29.000 K, za uradna poslopja v Ptiju 3787 K. Učno ministrstvo zahteva 90.460.266 K. (Lani 87.260.902 K.) Za gimnazijalne stavbe na Štajerskem 10.500 K, za realčne stavbe na Štajerskem 18.400 K, za obrine šole na Štajerskem 8000 K, za ljudske šole na Štajerskem 20.300 K. Trgovsko ministrstvo zahteva 165.871.640 kron (za 5.581.784 več nego lani). Železniško ministrstvo 304.079.330 K (za 65.168.518 K več od lani). Finančno ministrstvo 680.161.299 kron (za 18.459.392 K več od lani). Poljedelsko ministrstvo 27.476.193 K, k čemuž pride še 5.154.892 K za melioracijski zaklad in 3.759.620 K za živino-zdravilstvo (skupaj za 2.321.605 K več od lani). Med vzroki za pomnožitev izdatkov se nahaja tudi podpora zadružništva. Pravosodno ministrstvo pa 76.834.076 kron (1.435.480 K več od lani). Pokojnine znašajo 79.042.154 K (za 3.989.604 K več od lani).

Davki v Avstriji. Direktnih dakov se je vplačalo v naši državni polovici od 1. januarja do konca avgusta 1906 193.428 milijonov kron, za 6.02 milijonov kron več kakor lani. Na zemljiški davek je odpadlo 26.426 mil. kron (+ 1.300.000 kron), na bišnorazredni davek 4.500.000 milijonov kron (— 66.000 kron), na bišnonajemninski davek 53.650.000 kron (+ 1.480.000 kron), na splošni pridobininski davek 22.900.000 kron (— 405.152 kron), na pridobininski davek podjetij, ki se morajo izkazati z javnimi računi 38.130.000 kron (+ 1.240.000 kron), na rentni davek 5.620.000 kron, na osebno dohodninski davek 33.270.000 kron (+ 1.689.000 kron). Indirektnih dakov je bilo odplačanih od 1. januarja do konca avgusta 1906 508.349.000 kron, 52.409.000 kron več kakor lani. Vžitinski davek je znašal 42.870.000 kron (+ 5.149.000 kron), na vino in mošt 8.110.000 kron, na pivo 52.940.000 (+ 2.530.000 kron) na meso in klavno živilo 10.570.000 kron (— 120.256 kron), na sladkor 92.000.000 kron (+ 10.990.000 kron), na petrolej 14.830.000 kron, na kolke 34.780.000 kron (+ 2.300.000 kron), takse 3.830.000 kron, pristojbine 86.400.000 kron (+ 16.570.000 kron), davek na vožne listke 12.000.000 kron, loterija 9.230.000 kron, sol 22.470.000 kron in tobak 111.610.000 (+ 11.280.000 kron).

Na Ruskem se je spremenila revolucija v čisto navadno ropanje in nasilstvo: ropi, napadi in umori se vrste dan za dnem in celo pri belem dnevu na očitnih cestah.

Japoneci se hočejo sedaj polastiti rodovitnega otoka Jave. Odkar jim je v vojski proti Busom tako dobro šlo, jim je greben zelo zrasel. Otok Java leži v Vzhodni Aziji in je last Nizozemske. Po ja-

„To ni nič nevarnega“, pravi učitelj, „to so navadne lepe slike naših gorâ in naših varij. Ta mož mora biti slikar in se prav hvaležni mu moramo biti, da bode pokazal svetu lepoto našega kraja. Slišim pa sedaj, da ste ga zaprli ter poslali po orložnika. Prosim, pustite me za en trenotek k jetniku.“

Nosek nerad, a vendar odpre vrata v sobo in učitelj zagleda v sobi znanega slikarja, ki sedi zanimalen na stolu.

Tako se vsa stvar pojasni, da ta tujec ni neveren laški ovaduh, ampak pošten slikar, ki se bo, ako treba, ravno tako navdušen boril proti Lahonu, kakor Novoselski občinari.

Slikarja so izpustili, a prijewali so tem ostreje Primoža, ki je napravil vse te sâtnosti. Šlo je vse to seveda v deveto vas in od tedaj nimajo Novoselsci nikoli miru pred svojimi nagajivimi sosedji.

Od tedaj je pa tudi skoprela vsa Primoževa modrost, ki jo je zajemal s časnikov in on ni nikoli več svojim občanom razlagal časniških novic in molčal je zlasti o ovaduhih.

Učiteljeva pisma starišem.

Piše Anton Kosi.

Četrto pismo.

Nadaljevanje.

Nekaj o nadarjenosti naših otrok.

„Vaš fant (vaša deklica) ima dobro glavo, prav lahko se uči!“

ponskih delavnicah baje delajo z veliko naglico. Na otoku je že vse polno japonskih ogleduh in agentov, ki potujejo križem po otoku. V glavnem mestu Jave se dogajajo dan za dnevom dogodki, ki se jim ne more odrekati važnost in pa namen. Japonski mornarji iščejo prepira z nizozemskimi policisti, s katrimi se pretepavajo. V Bataviji in po drugih večjih mestih izkušajo pridobiti japonski agitatorji javno mnenje za japonsko vlado. Posest Jave je za Japonsko važna, ker otok nadvavlada morje in bi po svojem bogastvu tudi denarno osamosvojil Japonsko nasproti zahodnim državam.

Ustava na Turškem. Tudi v Turčiji se je pojavila stranka, takoimenovana mladoturška stranka, ki deluje na to, da bi postala Turčija ustavna država. Ta stranka obstoji večinoma iz mladih Turkov, ki so študirali na naših šolah. Sultan je dosedaj skrbno zaduševal njih delo. Sedaj pa, ko je sultam zbolel, začela je ta stranka zopet dvigati glavo.

Razne novice.

* Slovenski trgovsko-obrtni žepni koledar za 1. 1907 je izšel. Koledar je tako lično izdelan in opremljen, vsebina povsem primerna in izključno strokovna, za vsakega in vsak dan porabna. Ta koledar ni le svetovalec v najrazličnejših zavdah, om bo gotovo postal neizogibno potreben tovariš vsakega slovenskega trgovca, trgovskega nastavljenca, pa tudi slovenskega obrtnika. Vsaka vrstica v koledarju je vzeta iz praktičnega trgovsko-obrtnega življenja. Zategadel ta koledar toplo priporočamo vsem interesentom v naročilo. Koledar je kolekan z narodnim kolekom družbe sv. Cirila in Metoda in se namerava del čistega dobička pokloniti podpornemu zakladu za onemogle člane slov. trg. društva „Merkur“ v Ljubljani. Cesa K 1—, po pošti K 1·20. Naroči se le pri g. F. Zeleniku v Ljubljani.

* Naborni zavezanci! Dotični, ki pridejo prihodnje leto spomladi k naboru, to so 1. 1886, 1885 in 1884 rojeni, se morajo oglasiti pri občinskem uradu svoje občine.

* Se večja draginja. Tovarnarji papirja so sklenili podražiti papir takoj za 5 do 10 %. Tovarnarji stekla na Severočeskem bodo podražili s 1. januarjem 1907 steklo in šleziški tovarnarji platna bodo vkratkom zvišali ceno svojim izdelkom za 5 do 10 %. Istotako bodo podražili rokavice od 40 do 80 %. Usnje se podraži za 20 kron pri 100 kg.

* Prvi valovi liberalne stranke. Iz St. Jurija ob j. ž. nam pišejo: V St. Juriju ob južni železnici smo dobili prvo postojanko nove liberalne stranke. Osnovali so „Knjižnico v St. Juriju ob južni železnici“ in v „Domovini“ (!) razglasajo: „Širjenje klerikalnih političnih načel prepušča (novu društvo) radovoljno našemu, Katoliškemu bralnemu društvu“. Naše bralno društvo sicer nikdar ni širilo klerikalnih političnih načel, ker je nepolitično društvo, namejeno samo izobrazbi, vendar iz tega razvidimo ne samo, da nova stranka dosledno povsod nastopa z

Kako prijetno zvene te besede učiteljeve po učesih skrbne matere, skrbnega očeta. In kako tudi ne bi? Saj je od večje ali manjše nadarjenosti, zlasti pri dečkih, zavisna često tudi boljša ali slabša bodočnost otrokova! Kdo bi se torej ne veselil nadarjenosti svojega otroka! Dar modrosti ali zmožnost „labko se učiti“ je sicer več ali manj prirojena; otrok jo podede po največkrat po svojih starijih, saj je znano, da so prvi pogoji zdravim, dobrim in nadarjenim otrokom zdravi, nadarjeni in dobrati starši sami. „Kakšen oče, takšen sin, kakšna mati, takšna hči“, ta narodna prislovica ni brez pomena. „Moj Bog“, boš rekel, „saj jaz ne morem za to, da nisem zdrav, da nisem nadarjen.“ Nekaj je na tem resnice, a ne vse, zlasti če se pomicl, da v nekatere bolezni človek sam vedoma sili, recimo n. pr. pijanec. Je-li pijanost bolezen? morda začuden povpraša. Kajpada. Kdor je pijan, je z alkoholom ali spiritom zastrupljen, zastrupljen človek pa ni zdrav. Im zdaj sem pri točki, pri kateri bi se rad nekoliko dalje pomudil.

Ne bom sicer trdil, da so vsi otroci pijanih starišev bebc in topoglaveci, tudi tega ne, da so otroci treznih starišev vedno in vsi nadarjeni, vendar pa je dokazano — in v tem so zdravniki in dušeslovci enega mnerja —, da ima večina otrok, ki v svojem duševnem razvoju zaostaja ter v šoli le slabo napreduje, stariše, ki so udani strasti pijančevanja.

V tem oziru so torej starišči često sami krivi sâbi nadarjenosti svojih otrok. Vzgledov za to najdemo v vsakdanjem življenju več nego dovolj. Ne-

lažjo, ampak da bo „Knjižnica v St. Juriju ob južni železnici“ namenjena liberalnemu načelom, da je njen namen, ločiti društvenike, začeti med njimi boj in zanesti med naše ljudstvo jabolko razdora. Snovatelji „Knjižnice“ niso komaj včeraj prišli v St. Jurij, ampak so že dolgo tukaj, za narod bi že labko mnogo storili, toda ljubezni do ljudstva niso imeli, sedaj še le jih je nova stranka razvnela, strankarske strasti so jih vzbudile. Za to pa je tudi gotovo, da bo njihovo delo namenjeno stranki in strasti, ne pa ljudstvu! Naše bračno društvo pa naj napreduje mirno in pogumno. Na delo!

* Alarm v šoli. V ljubljanski šoli so začeli otroke učiti alarm. Ta vaja ima namreč namen, otroke v slučaju potresa ali požara hitro in v redu spraviti na cesto. Imeli so že poskuse, ki so se dobro obnesli; šola je bila v hipu izpraznjena, ne na bi se pri tem zgodila kakšna nesreča.

* Odbor Podpornega društva organistov je imel svojo sejo dne 4. oktobra v Šmartnem na Paki, pri kateri se je sklenilo sledeče: 1.) Pri prihodnjem občnem zboru se stavi predlog, da se premeni § 33 društvenih pravil v toliko, da se rednega uda čaka za zaostalo udnino 2 leta in se še le po preteklu 2 let izbriše iz društva. 2.) Poslal je prevzetenemu knezoškofu zahvalno pismo, ker so se blagovolili pri zadnji škofijski sinodi zavzeti za boljše gmotno stanje organistov. 3.) Določilo se je, da se vrši prihodnji občni zbor dne 22. novembra t. l., na dan sv. Cecilije, v Celju. Ob 10. uri služila se bo v župni cerkvi sveta maša, takoj potem se vrši občni zbor v prostorih orgljarske šole. Natancen spored se še pravočasno naznani. Organisti, na svinjenje 22. novembra!

Mariborski okraj.

m Politični shod v Spodnjih Poljčanah. Slovenjebiški slovensko politično društvo priredi v nedeljo 21. t. m. v Gajšekovi gostilni v Spodnjih Poljčanah javno zborovanje, na katerem se bo posebno razpravljalo o novi volilni postavi in ljudskošolskih zadevah. Začetek zborovanja je ob 2. uri popoldne. Po zborovanju bo ljudska veselica, pri kateri bo svirala polnoštevilna „Narodna godba“ iz Slovenske Bistrike. Kmetje, udeležite se tega važnega zborovanja v velikem številu!

* Osebna vest. Namestniški tajnik pl. Lorang je prestavljen od okrajnega glavarstva v Mariboru k okrajnemu glavarstvu v Mürzzuschlagu, katerega vodstvo prevzame! Hvala Bogu! — Elev evidenčnega urada Oskar Candolini v Gradeu in Julij Reithofer v Mariboru sta premeščena med sebojno.

m V pokoj je stopil nadučitelj Janez Kristl v Slov. Bistrici. Učiteljeval je 35 let na tukajšnji šoli.

m Št. Jakob v Slov. gor. G. Zinauer je otvoril pri nas trgovino z mešanim blagom. Priporočamo to narodno trgovino!

srečno žganje igra tudi tukaj kaj žalostno ulogo. Naj navedem tukaj besede našega neumrljivega Slomšeka, kojemu je bila duševna blaginja našega priprostega ljudstva tako zelo pri srcu, da je z gočevo besedo svaril pred vsem, kar bi utegnilo istemu v katerem si bodi oziru škodovati.

Kot škof je pisal Slomšek l. 1851 v svojem pastirskem listu o žganju in njega pogubnem uplivu med drugim sledeče: „Žganje kvari človeški rod in stori ljudi na duši in telesu siromake in sirote po tistih krajih, kjer se ljudje v žganje zgubijo. Otroci nosijo pregrebo svojih starišev in so črvivemu sadju podobni, bolebni na telesu, ubogi na duhu. Skušnja uči, da je dete že maternega mleka pijano, kojemu žganjepivka prsi da . . . Otroci od žganja že v mladih letih bolebajo, so trde glave, trmaste volje in se ne dajo učiti; nimajo veselja do molitve, ne do dela. Ni še dolgo, kar je umrl mož, ki je več let žganje pil, pa tudi žena ga je rada pila. Bil je skoraj vsak dan pijan in se je pijan vlegel v postelj. Imel je četvero otrok. Prvo je bile dekle, na duši in telesu zdravo; toda to dekle sta dobila prej, ko sta žganje piti začela. Tриje ostalih, dva fantiča in ena deklica, so bili trepi (bebc), ubogi na telesu in na duši. Teh troje pa sta dobila potem, ko je bil on vsak dan pijan. Brez števila je po svetu otrok siromakov in sirot, ki so je starišči od žganja pijani imeli. Kako hudo, kako strašno je to za starišč!“

Tako torej škof Slomšek v svojem pastirskem listu. Da treznost in pijanost starišev nista brez upliva na večjo ali manjšo nadarjenost otrok, o tem

m Nemška surovost. V Puščavi pri Sv. Lovrencu so napadli posilinemske suroveži vrlega katoliškega delavca brez kakega povoda in ga tako stepili, da je celi dan brezvosten ležal. Takega surovega obnašanja so krivi brezvestni nemški in nemčurški listi, ki grdo in ostudno hujskajo proti Slovencem. Družina omenjenega delavca je bila v veliki bedi, ker je njen reditelj celih pet tednov ležal bolan.

m Ponesrečeni ognjegasec. Svoječasno smo poročali, da se je ponesrečil ognjegasec Eisner pri požaru na Rothovem posestu na Tezni. Dne 15. t. m. je umrl ponesrečeni v mariborski bolnišnici po dolgem mučnem trpljenju. Vse žaluje za vrlim možem, katerega je doletela smrt pri tako človeko-ljubnem delovanju. Slovenski poslanci so storili korak, da dobi uboga zapuščena vdova z otroci in starimi stariši, katere je pokojni vzdrževal, potreben podporo.

m Srebrno poroko obhajata dne 23. t. m. v Mariboru g. J. Žef Ivanuš, sodnijski sluga, in njegova gospa Elizabeta Ivanuš, rojena Golob. Čestitamo!

m V zaporu se je obesil v Slov. Bistrici 60 letni vpokojeni železniški čuvaj Jožef Leskovar iz Videža. Zaprt je bil zaradi nenavnostni.

m Zdivjani bik. Včeraj popoldne je zdivjal bik, katerega sta gnala dva mesarja. Divjal je po ulici, da je vse bežalo pred njim. Slednjič so ga zapodili na neko dvorišče, kjer so se ga lotili mesarji z dolgimi koli, toda, ko jim je pokazal bik rogove, zbežali so vsi na visok kup kamenja, ki je ležal na dvorišču. Bil je krasen prizor, ko so sedeli možje na kupu kamenja, bik pa je veselč se svoje prostosti bezgal po dvorišču. Slednjič je prišel neki narednik 47. pešpolka s puško, ki je korajno stopil biku nasproti, nameril in sprožil. En trenotek je bik obstal potem se je pa zvrnil kakor je dolg in širok na tla.

m Iz vlaka je skočil med postajama Fal in Št. Lovrenc ob kor. železnici 22 letni hlapec Jak. Sodin iz Konjic. Vsled napačnega vožnega listka bi bil moral voznilo doplačati, zato je rajš skočil iz vlaka. Obležal je nezavesten ob progi. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico, kjer je drugi dan umrl, ne da bi bil prišel k zavesti.

Ptujski okraj.

p Hajdin. Tukajšnji č. gospod kaplan se je peljal iz goric. Konj se je splašil in g. kaplan je tako nesrečno skočil z voza, da si je nogo zlomil. Prepeljali so ga v ptujsko bolnišnico.

p Žetale. Iz drugih krajev se čita, kako si ustanavljajo razna potrebna društva, ki so dandanes za kmeta res pomembna, a tukaj pri nas spimo. V naši fari se pridela marsikaj, ki bi se drugače prodalo. Od kmetijskega društva bi se marsikateri veliko potrebnega naučil. Le poglejmo na Gornje Stajersko ali na Nemško, kako umno tam gospodarijo. Seveda tam potovalne učitelje bolj poslušajo in jih večkrat povabijo, da zvejo, kak zboljšati

bil se še lahko navedlo mnogo, mnogo izgledov iz življenja. Jaz sama bi jih lahko navedel precej iz svoje šolske prakse.

In kaj naj porečem onim materam, ki otrokom, bodisi majhnim v zibelki, bodisi že nekoliko odraslim, "da bi postali močnejši" dajejo opojne pijače, zlasti žganje? Če je žganje že za odraslega človekastrup, v kolikor večji meri je za otroka, ki se je začel še-le razvijati! Potem pa še to neumno mnenje, ki je pri nas med prostim ljudstvom žalibog že tako zelo razširjeno, da postane namreč otrok po zauživanju močnih pijač sam močen. "Pij, da boš močen!" kako često se slišijo te besede iz ust nevednih starišev, ki ponujajo svojemu otroku žganje. Kaka neumanost! Dobra in tečna hrana, čisti zrak, spanje in pa snaga — to krepča mladega otroka!

Nedavno sem imel priliko, opazovati triletnega dečka, ki je stal v žganjarnici za očetom, ko je ta ravno srkal iz fraklna "dobro žgančico." Otrok je očeta natanko opazoval in ko je ta pogledal nekoliko v stran, prijet je fantič naglo za stekleničico ter napravil iz nje par močnih požirkov. Hud in kremžast obraz je sicer naredil in solze so mu stopele v oči. Toda kmalu se je obriral in zdele se mi je, da je deček takim junaškim činom že vajen. Bode-li ta fantek kdaj bistre glavice, o tem bi si upal pač zelo, zelo dvomiti.

Marsikaj še mi sili v pero, a naj zadostujo to. Povedati sem le hotel, da, čeprav je nadarjenost več ali manj prirojena, so vendar stariši v mnogih slučajih sami krivi, da nimajo tako talentiranih otrok, kakor bi si je že zeleli. Velik greh store sta-

kmečke razmere. Sicer se je že slišalo, da se snuje kmetijsko društvo, pa se mi vidi, da je vse prezaspano. Ali mislite, da vam bodo Hrvati ali kdo iz Nemškega delali za vaš blagor. Kmetje, resni časi nastopajo in kdor se bo resnega dela in umnega gospodarstva poprijel, ta še bo izhajal in vstrajal. Ne delajte se norce, če se kdo za kaj takega zmeni. Žetaljčani, poslušajte nauk in bodite pametni v svoj lastni blagor, ne poslušajte pa teh, ki vas strašijo. Vsak pameten človek bo dobro reč odobril, a tisti ne, ki mu je "Štajerc" pamet zmesal. Glejte, da bom že drugo leto o tem času poročal o uspehih. Koristi, ki jih boste vživali od takega društva, vam bodo razložili potovalni učitelji.

p Sv. Andraž v Slov. gor. Od 16. t. m. bo raznasal pisma naš poštni pot trikrat na teden v Vitomarcih, Hvaletincih, Arjoveih in Slavšini. V Hvaletincih, Gibini in Slavšini se nastavi poštni nabiralnik.

p Trgatev v ptujski okolici. V vinogradih s starimi nasadi je letos vse prazno, v novih je pa trgatev precej dobro izpadla. Moš sicer ni tako dober kakor lansko leto, kar je zakrivilo hladno vreme v septembру. Vendar je toplo vreme zadnjega tedna precej popravilo, tako da ima moš po 17 do 20 stopinj.

p Prečudna uradna slovenščina — kdo jo razume? „Zršilna naredba. Zemlje knjižna zaznamba s predstoječim sklepom dovoljene uvedbe dražbenega postopanja v bremenskem listu za v tem sklepu imenovana zemljišča oziroma imenovani zemljišči delež se ukaže. Ces. kr. okr. sodnija v Ptiju, odd. IV., dne 4. oktobra 1906.“

p Petrolej so našli v Sveti, občina Stoperce. Blizu cerkve je kamenolom, v katerem so zasledili precej močen vrelec petroleja, ker stopa petrolej med kamenjem na dan. Žal, da ima pravico do tega vrelca neki Nemec iz Dunaja. Tako bo zopet tujec izkorščal našo zemljo.

Ljutomerski okraj.

1 Umrl je 6. t. m. v Seličih občespoštovani starček Postružnik v 78 letu. Bil je vzugleden kristjan ter priden narednjak, čital je v svoji sivi starosti vedno rad dobro berivo. Kot vojak korporal se je udeležil vojne proti Lahom in Ogrom. Svetila mu večna luč!

1 Ljutomer. Kakor povsod, tako se tudi v Ljutomeru trudijo Nemci, da bi slovensko ljudstvo ponemčili. Glavno sredstvo k temu jim je, kakor drugod, tako tudi v Ljutomeru nemška šola. V začetku leta so očitno po trškem policiju dali oznani, da v nemški šoli dobijo otroci vse zastonj. Da bi temu nemškemu sredstvu ost odlomili, ustanovilo se je podporno društvo za revne učence slovenske Franc Jožefove šole. Društvo se trudi, lahko rečemo preko svojih močij, da podpira blizu 700 učencev slovenske šole in zato gotovo ne zaslubi očitanja, da zapravlja. V dosegu svojega namena zopet predi Franc Jožefova šola šolarsko predstavo v prid podpornemu društvu s sledečim vzporedom: A. Petje:

riši v tem oziru, ako sami preveč uživajo opojne pijače, zlasti žganje, še večji pa, ako tudi otroke vadijo na take pijače, ki človeka omamijo.

Končam! Toda ne! Še nekaj bi rad povedal, kar mi je na srcu in kar sem opazil pri svojem večletnem šolskem delovanju. Dve materi ste kuhalo svojem dojenčkom, da sta imeli po noči mir, v mleku mak. Otroci so res spali, toda kako težko se sedaj ti revčki uče. Mak je stup in v večji meri zaužit človeka omami. Naj bi vendar matere opustile razvado, kuhati svojim otrokom to rastlino radi boljšega spanja. Zdrav otrok rad spi in ako nima spanja, je to znamenje, da ni zdrav; v tem slučaju pa je treba iskati pomoči kje drugje, ne pa v makovi vodi, ki tako neugodno upliva na otrokovo živčevje, zlasti na možgane.

Dovolj! Prihodnjič pa nekoliko o prerano razvitih talentih, o takozvanih "otrokih-modrijanih."

Kje je Bog? Francoz Chateauneuf (izgovori Satonéf), je bil v mladosti zelo nadarjen dečko. Ko mu je bilo 9 let, pripeljejo ga enkrat k škoftu. Škoft ga vpraša: "Odgovori mi, mali dečko, kje je ljubi Bog, pa ti dam jedno jabolko?" — "Presvetli", odgovori mali dečko, "odgovorite vi meni prej kje ljubega Boga mi, pa vam hočem jaz dati dve jabolki".

Žganje. Nekdo je hotel odvrniti pijanca od žganja ter mu pripovedoval: "Da, dragi moj, nedavno sem malemu psu dal popiti par čašic žganja in pes je na mestu crknil". — Pijanec: "To dokazuje, da žganje ni za pse".

1. Adamič: "Mladi ljudje", enogl. zbor s spremljenvanjem harmonija. 2. P. A. Hribar: "Slovenska dežela", trigl. zbor. 3. P. A. Hribar: "Ž Bogom", dvogl. zbor. B. Gledališka igra v dveh dejanjih "Stari vojak in njegova rejenka". Č. Telovadba: 1. Kolo s petjem, 2. Proste vaje, 3. Kolo s palicami, 4. Vaje na orodju. Predstava se začne gotovo točno ob 3. uri popoldan due 28. oktobra v telovadnici Franc Jožefove šole. Vstopnina: I. sedeži 1 K; II. sedeži 60 vin., III. sedeži 40 vin.; stojišča 20 v. Slovenci, pridite v obiluem številu k predstavi in tako pomagajte podpornemu društvu, da bo moglo zadostiti velikanski nalogi, podpirati okoli 700 učencev!

1 Sv. Jurij ob Ščavnici. Pozmal doma sem otročeta — poznal odrasle sem ljudi — mož deček — žene so dekleta — kje ta, kje oni — v grobu spi. Enako sem vzkliknil s Stritarjem, gledaje domače kraje. Koliko so jih že zagreblj ... Ob odprttem grobu rodoljuba sem stal, ob grobu starega vojaka, udeleženca raznih bitk, ki je gledal mirno smrti v obraz, čutil njen bladen dih, a srečno odšel iz krvavega meteža, Postružnik iz Selič, sivi starček spi v grobu in jaz gledam za njim v gomilo. Bil si rodoljub, ljubil domovino svojo, ljubil očetnjavjo. Dolžnosti svoje, ki ti jih je malagal Gospod, so ti bile svete, im spolnil si njih zahtevo z veseljem. Šel si, odkoder se več ne povrneš, in mi plakamo za teboj, ker smo izgubili moža-prijatelja, domovina zvestega branitelja, Slovenija vrlega sina. Šel si po plačilo ... A tam pri Gospodu prosi, da da On domovini zlato svobodo, da reši tužni narod Slave. — Veselica dne 14. t. m. se je obnesla prav dobro. Bili so tudi sosedji, ki so nas posetili, da se skupno zopet enkrat poveselimo in damo hrano našim narodnim čutom, da ne obnemorejo. V prostorni uti g. Trstenjakove smo zrli krasno igro "Lurške pastarice", občudovali zmožnosti naših igralk-diletantinj, ki so svoje uloge prav dobro reševale. Ljudstvu je igra ugajala in sledili so ji z napeto nestrpnostjo. Žal, da se je zaradi nemarmosti konec skazil, kar je naredilo zelo neljub vtis na občinstvo. Mesto, da bi se takrat tretake poveličal, se je osmešil. Moči, ki jih imamo pri Sv. Juriju so tako izborne, da bi bilo pač dobro, da se v bodoče enake neprilike preprečijo. Po igri je sledila trgatev. Živahnna veselost zavzela je cel prostor. Žandarji so imeli kaj dela, da so "kot oko postava" čuvali viseče grozdje. A vse zastonj. Grozdje je ginilo, pa polnila se je blagajna v blagor bralnega društva, ki ima res velike stroške in z neprestanimi žrtvami prirejuje udom in občinstvu sploh razne zabave. S tem kaže, da je naša govorica lepa, da smo tudi Slovenci zmožni tega, kar drugi narodi. Tamburaši so zaigrali par okroglih in pevci zapeli lepe pesmi, od katerih je posebno dobro ugajala ona "Sabljici". Imeli smo tudi stroj za elektrizovanje. Staro in mlado se je gnjetlo tam okrog, da poskušajo moč bliska, katerega je predren človek ukradel iz oblakov, da ga porabi v svojo korist. Ko je pretresalo žile in se je jel zvijati, nabrali so se obrazi drugih v smeh in so ga tolazili, da je to za reguliranje krv, ki ne stane toliko kakor reguliranje Pesnice in enaki dovtipi. Sledile so še razne zabave in tako je potekel večer zelo prijetno in zadovoljno. Prirediteljem, ki v resmici veliko žrtvujejo, gre vsa čast in lahko so ponosni na svoj vaseh; naj jih i v bodoče bodri zavest, da delajo svojcem vesle ure in da služijo s tem domovini. "Najiskrenejši Bog te živi!" dobro slovensko ljudstvo!

1 Živio! Ščavnica je naša! Tako radostno vzklikamo Slovenci na Ščavnici, ko smo po pol-drugoletnem hudem volilnem boju končno vendarle zmagali. Občinske volitve so se vrstile v tretjič due 2. oktobra. Za ta dan smo se Slovenci dobro pripravili. Naši vrli agitatorji so izvrstno izvrševali svoje dolžnosti. Ko je naenkrat črez 50 naših volilcev skupno prikorakalo na volišče, je nasprotnikom v 3. in 2. razredu upadel pogum, da se niti niso prikazali iz svojih skrivališč v Cvilakovi gostilni. Od glavarstva ljutomerskega je prišel k volitvi glavarstveni tajnik Praunseis, ki je tokrat že poznal bolje § 8. obč. volitvenega reda, kakor 28. decembra 1905. S 44 glasi so bili v 3. razredu soglasno izvoljeni naši kandidati za odbornike: Roškar Simon, Križan Martin, Lelja Valentia in Weiss Anton, za namestnika: Weingerl Jakob in Koler Jakob. V 2. razredu so bili s 14 glasi izvoljeni za odbornike: Kranner Janez, Senekovič Jurij, Špat Miha in Žižek Janez; za namestnika: Črnko Alojzij in Wallner Anton. V I. razredu so s 6 glasi zmagali nasprotniki: Sieder Ferdinand, graščak na Steinhofu, Elec Anton, Križan Janez in Jagrič Franc. Da so mogli prodreti saj v I. razredu, so na pomoč poklicali večnega kandidata Wratschka, ki so ga protipostavno tokrat uvrstili kot časnega občana (brez

zaslug) med volilce 1. razreda, medtem ko je 1. jul. in 28. decembra 1905 volil v III. razredu. Vsled tega so si zagotovili večino v I. razredu, zato naši v I. razredu niso glasovali. Splošno veselje je zavladalo med dobromislečimi Ščavnčarji nad to tretjo zmago. Bil je krasen solnčni dan 2. oktober, dela obilo na polju, in vendar so naši možje v tolikem številu prišli na volišče. Čvrsto so nam pomagali volilci, bivajoči izven občine, in sicer z Drvarje, Ilove, Negove, iz Nasove in Lešan, iz Polje, Lastomerc in Gornje Radgome. Hvala in slava vam, vrli zavedni možje, da se niste strašili truda in žrtev, ampak ste nam že v tretjič pribiteli na pomoč! Tako je prav! V današnjih nevernih časih morajo katoliški možje v boju za pravično stvar do konca stanovitni ostati — do gotove zmage. — V nedeljo, dne 14. oktobra smo imeli volitev župana in svetovalcev — po modri odredbi župana Eileca izven občine na Steinhofu. Nasprotniki ste si morda mislili, da se bo dalo kaj naših mož pridobiti za vašo stranko, pa ste se grozno vrezali, zakaj naši odborniki so vsega spoštovanja vredni, zavedni in značajni možje. Za župana je bil z 8 glasi izvoljen odločni kmet Martin Križan, za I. svetovalca Anton Weiss, za II. svetovalca pa Janez Žižek, oba jako delavna in srčna moža. Nasprotniki so poizvedovali po naših kandidatih, pa zastonj. Sedaj so se tudi oni lahko prepričali, kako znajo držati disciplino ali red naši odborniki. Živel novi slovenski odbor! Bogu pa hvala in hvala vsem našim možem za ta krasni uspeh! Sedaj pa na krepko delo v blagor slovenske Ščavnice!

c Za gornjeradgonski okraj. Opozarjamо vse narodnozavedne može, da prav gotovo pridete na politični shod pri Sv. Juriju ob Ščavnici, v nedeljo dne 21. t. m. Na dnevnem redu je: 1. volitev odbora novoustanovljenega političnega društva za gornjeradgonski okraj; 2. govor raznih gg. govornikov; 3. pogovor o raznih perečih vprašanjih, kakor: „trg“ Gornjaradgona, volitve v gornjeradgonski okrajni zastop, poštni avtomobili, šolske počitnice, licence za ples in glavarstva itd.

Slovenjegraški okraj.

s Nemške šole nepotrebne. Po novem ukazu dež. šol. sveta se ima na slovenskih šolah še bolj ko dozdaj gojiti nemški jezik. Čutanju se vzame ena ura, računanju ena, telovadbi in risanju po ena, samo da dobi „moloh“ dovolj hrane. Nemščina se poučuje širikrat na teden od 2. razreda naprej. In vendar se še snujejo in obiskujejo ponemčevalne šole, ne zaradi nemščine, ki se je tam ne morejo naučiti, ampak da se vcepi otrokom srd in zaničevanje do narodnega jezika. To je vendar proti novemu šolskemu učnemu redu, ki veli v § 71: „Šola bo otroke navajala k ljubezni do rodne narodnosti“. O ti ljuba vlada, kako si sama oporekaš, ko dopuščaš, da se n. pr. v Velenju, kjer se nemški otroki naštejejo na prstih ene roke, ustanoji šola, ki ne bo ustrezaла gori omenjeni pedagoški zahtevi. V Šaleški dolini imamo zdaj dve taki šoli, eno v Velenju, ki se nastani v dosedanjih prostorih otroškega vrtca in pobira otroke ubogih staršev, da jih oddari o Božiču z obliko, in drugo v Šoštanju. V to šolo je poslala Žurmanova svoja dva otroka, bomo vsaj videli, če se bosta tamkaj modrosti — najedla!

s Pasja vas. Dolžnost me veže, da se v imenu tukajšnjih posestnikov slavnemu okr. zastopu zahvalim, ker je prevzel tukajšnjo občinsko cesto v svojo oskrbo. Zanaprej bode cesta gotovo lepše lice dobila in je tudi potreba, da se zboljša. Most se je že popravil, drugo popravilo ceste bude se s časom že uredilo. — Na tukajšnjem kolodvoru je samo nemški napis „Hundsdorf“, ali je res tako tesno tukaj, kakor po drugod od Celja do Velenja, da imajo samo nemški napis prostor. Požurite se, občine šoštanjskega okraja, da se to kmalu popravi. Gg. župani, vlagajte prešnje na merodajna mesta. Tukaj bi se tudi lahko kolodvor tako napravil, da bi se izkladalo in nakladalo blago, posebno les. V Skalah je ustanovljena kmetijska zadružna, ki bi oddajala in sprejemala na tej postaji blago, sploh kar bi se potrebovalo. V tej zadevi naj občine in okrajni zastopi potrebno kmalo ukrenejo.

s Za Brdom in v Kavčah bo še precej dobra trgatev ta teden, ker je bilo v zadnjem času toplje vreme, tako da se je grozje precej pobarvalo in dozorelo. — Neko strašilo nosi tu krščanskim kmetom „Stajerca“ na dilje (podstresje). Naročen je naj le pek Zakošek.

Konjiški okraj.

b Umrl je 11. t. m. v Admontu na Zg. Štajerskem č. g. o. Leon Sivka v 35. letu. Rojen je bil v Špitaliču pri Konjicah.

Celjski okraj.

c Celje. Pristav rudarskega urada dr. Otto Michler je prestavljen k nam iz Raiblina. — Vpokojeni glavni davkar Tomaž Kumer je umrl. — V Gradcu se je ustrelil z neko žensko Odilon Tratnik, sin celjskega občinskega svetovalca Marka Tratnik. Fant je tisti junak, ki je pred nekaj tedni pobil šipe na „Narodnem domu“, vsled česar se je uvela proti njemu kazenska preiskava.

c Okrajni zastop šmarski. Cesar je potrdil izvolitev g. dr. Josipa Georga, odvetnika v Šmarju, za načelnika šmarskega okrajnega zastopa, in g. Franca Ferlinc, učitelja ravnotam, za podnačelnika.

c Ali je res? Nemško-protestantovski „Tagblatt“ se baba, da namerava neka občina v Savinjski dolini zahtevati popolnoma nemško šolo. Neverjetno, da bi katera slovenska občina naredila Savinjski dolini tako sramoto.

c Ministrski predsednik Beck je obiskal v nedeljo dne 14. t. m. na gradu Plevna pri Žalcu svoje sestro.

c Hrastnik. Javen shod, ki se je vršil v nedeljo 14. oktobra t. l. pri gosp. Rošu, bil je tako zanimiv. Kot prvi govornik je g. dr. Gosak iz Celja znaši pridobiti zaupanje vseh številno navzočih. Slikal jim je položaj delavca v prejšnjih in sedanjih časih, osobito kar se tiče plače, in jih bodril k stanovški zavesti ter rotil, da naj se izobrazujejo. Prišel je tudi na žalostne razmere pri premogokopu v Hrastniku, ter stavil resolucijo, naperjeno proti tukajšnjemu ravnatelju, v kateri se zahteva, da naj ga vodstvo odstrani, ker le potem bo tukaj zavladal mir. Poučil je tudi zborovalce, kakšna bi pravzaprav bila nemška šola, za katero so nabirali podpise. Uspeh je bil naravnost nepričakovani. Lahko rečemo, da je bilo polovico onih navzočih, ki so podpisali prošnjo za nemško šolo, a vsi so ugovarjali proti ustanovitvi take šole. Razložilo se je zborovalcem natanko, kako izvrstne šole ima trboveljska občina, in da je le želeti, da se otroci res učijo. Ni ga bilo, ki bi bil glasoval proti ostri resoluciji.

c Loka pri Zidanemmostu. Dne 11. t. m. je požar uničil gospodarsko poslopje gosp. Jožeta Krapec večinoma z vsemi poljskimi pridelki. Skoda znaša blizu 1000 kron. Kakor vsakokrat, tako je tudi sedaj pribitela loška požarna brama ter zabranila nadaljnji požar. Srečnemu slučaju in ugodnemu vremenu je prištevati, da se ni ogenj dalje razširil. Kako je ogenj nastal, je neznano.

c Poročil se je dne 14. t. m. g. Ivan Golibleb, trgovec na Polzeli, z gd. Ljuboslavo Zorc v Radečah pri Zidanemmostu. Čestitamo!

c Vransko. Kozolc posestnika Jak. Brinove je dne 15. t. m. pogorel. Samo krepkemu delovanju požarne brambe se je zahvaliti, da se ni ogenj razširil, ker je bil cel trg v nevarnosti. Zgorelo je tudi mnogo spravljenega žita in vozovi. Sumi se, da je kdo nalašč začgal.

c Smarje pri Jelšah. Pri nas je bila trgatev še precej dobra. Samo tisti vinogradi so malo slabši, katere je toča pobila. Mošt ima pri nas lepo ceno, 22 do 40 krov za bektoliter.

c Občina „Okolica Mozirje“. Cesar je potrdil zakonski načrt deželnega odbora štajerskega, po katerem se bodo ločili kraji Brezje, Libija, Loke, Sv. Mihail, Sv. Radegunda in Lepanjiva od občine trg Mozirje in bodo tvorile odslej občino: „Okolica Mozirje“.

Brežiški okraj.

b Podsreda. „Kmetijska podružnica za kozjanski okraj“ zboruje v nedeljo, dne 21. oktobra ob 3. uri popoldne v Podsredi v gostilniških prostorih gosp. Preskerja. Govorila bosta o gospodarskih vprašanjih potovalni učitelj gosp. Ivan Bele in gosp. dr. Jančovič.

b Požar je uničil klet in stiskalnico Janeza Jagrič v Drenskorebro dne 10. t. m. Goreti je zatočeno na neznanu način okoli 6. ure zjutraj.

b Kozje. Dne 11. oktobra se je ustrelil na Veterniku z revolverjem Jurij Kunaj na polju. Ko se je ustrelil v prsa, je še šel nekaj korakov naprej,

držeč revolver v roki, nakar se je zgrudil na tla. Rjovel in zvijal se je tako, da je bila groza. Revolver je še bil s petimi patronami nabasan. Bil je pristaš „Stajerca“. K samomoru so ga privedle domače razmære. Bog bodi milostljiv njegovi duši! — Dne 14. oktobra po večernicah so blagoslovili gosp. kanonik Bosina novo prenovljeni križ s podobo Križanega na mostu pri podružni cerkvici sv. Ema v Kozjem. — Jablano je cvelo minoli teden na posetvu gospe Dvorckove.

b Ponesrečil se je dne 9. oktobra vžitkar Michael Brilaj v Bučah. Kožuhali so pri mlademu Francu Brilaj na skedenju. Stari je šel že ob 9 uri zvečer k počitku. Ko je prišel na mostovž, je zaprl vrata skedenja za seboj, s katerega je predaleč stopil, da mu je zmanjšalo stropa in tako je padel tri do štiri metre globoko na stroj, ki je za s. dje mleti. Domači so čuli neko stokanje, pa so mislili, da je v hlevu živinče zamukalo. Vendar so šli pogledat. Našli so starega Michaela Brilaj na tleh brezavestnega v krvi. Pol ure se ni nikamor gasil. Hitro so poslali po zdravnika in duhovnika. Govoril in gledal ni dva dni do 11. t. m. čisto nič. Vedno je krvavel skozi nos, usta in ušesa. Gotovo je dobil močne notranje poškodbe in si pretrgal nekaj glavnih žil. Bržkone ne bo več okreval.

b Političen shod na Velikem kamnu. „Katoličko politično društvo za kozjanski okraj s sedežem v Kozjem“ priredi na Velikem kamnu v nedeljo dne 28. oktobra popoldan politično zborovanje v gostilni g. Janeza Šerbeca. Govornike in natančnejsi vpored priobčimo v prihodnji številki. Odbor.

b Ogenj je vpepelil 14. t. m. ob dveh popoludne v vasi Mihalovac hiše, gospodarska poslopja in spravljene pridelke Francetu Čančer, vdovi Uršuli Šetinc in Francetu Volovc. Začigli so baje otroci. Pogumuo in požrtvovalno so gasili in omejili strašen ogenj požarniki iz Obreža.

Iz drugih slovanskih dežel.

+ Premeteni Italijani. Skozi Beljak se vozijo kope italijanskih zidarjev — po odgonu. Po končanem delu se premeteni laški zidarji dajo transportirati na najcenejši način nazaj v domovino. Zasluzeni denar pošljejo domu, nato pa se proglose, da so brez sredstev. Tako potujejo domov zastonj, mi Avstrije naj pa plačujemo. Treba bi bilo že pri njihovem dohodu primernih določb — založiti bi morali pri dohodu v Avstrijo potničo za nazaj.

Drobtinice.

d Mohorjani! Konec tega meseca bomo dobili knjige družbe sv. Mohorja, ker je naša škofija glede razpošiljanja letos v tretji vrsti. Vsakdo pač z veseljem pričakuje knjige. Ob tej priliki pa opomnimo cenjene ude, da naj darujejo vsaj majhno svoto za prekoristno družbo sv. Cirila in Metoda. Če bi vsak ud v naši škofiji dal samo en krajcar, dobi naša družba črez 500 K. Toraj pa le naj položi vsak majhen dar domu na oltar!

d Milijonarja Rotilda, pariškega in angleškega, hočejo usmrtili ruski uporniki, ker sta posodila ruski državi denar.

d Ognjenik Mont Pele na otoku Martinik v Ameriki, ki je pred nekaj leti uničil s svojim bluvanjem na tisoče ljudi, je začel zopet metati vroč pepel. Letos podzemeljske moči strašno delujejo.

d Izumitelj revolverja Jos. Shirk je umrl v Lancastru v Ameriki v veliki revščini.

d Gos, s štirimi peruti. Gospod Gorjanec, gostilničar na Kornju na Goriškem, je kupil minule dni še precej veliko gos, ki ima štiri peroti.

d Kihanje v gledališču. V londonskih gledališčih se zadnje čase dogaja, da začne občinstvo hipoma kihati, tako, da se mora predstava prekiniti. Pravi vzrok temu še policija ni našla, a govori se, da uganjajo to neumestno šalo zlikovci na ta način, da začigajo s finim črnim poprom potrošene kroglice iz bombaževine. Kroglice tlico, ne da bi se videl dim, pri tem pa začne vse prisotne neznosno šegretati v nosu.

d Slabo delo. Najnovejša angleška vojna ladja „Hibernia“ se je vrnila v londonsko pristanišče s poskusne vožnje tako poškodovana, da je skoraj za vedno neuporabna. Streljanje iz topov je ladjo tako pretreslo, da se je ves krov skrivil in na mnogih krajih popokal. Ladja je veljala 20 milijonov mark, a ni prestala niti poskusne vaje. Kaka bi bila njeni usoda, ako bi bila prišla v bitko. Angleži

bi vsled takega slabega dela brezvomno zadela ista usoda, kakor je zadela Ruse v pomorski bitki proti Japoncem.

d Cel otok bo izginil. Kakor javljajo iz Bournemouthe, morje silno izpodkopuje morsko obrežje okoli otoka Wigtha, ki leži ob južni obali Angleške. Tekom časa je morje odtrgalo cele pokrajine. Vse raznovrstne nasipe, ki so jih postavili za obrambo obali, je morje razdejalo in odneslo. Pred 100 leti se je zrušilo v morje nad 100 oralov zemlje, ž njo tudi neka vas. Na nekaterih krajih morje z veliko silo udira v obale otoka, tako da kmalu zopet odtrga komad zemlje in ustvari nov otok. Zato je opravičena bojazen, da bo morje s časom raztrgalo celi otok na komade in ga počrlo.

d Koliko stanejo vojaške vaje? Na letošnjih vojaških vajah pri Tešinu je bilo okroglo 63.000 vojakov. Na dan stane vsak vojak 2 kroni, to iznaša za 28 dni 56 kron za vsakega vojaka, a za vseh 63.000, do 528.000 kron. Potem so še stroški za prevažanja, strelivo, poljske odškodnine, kar znaša vse 14 mil. krom. Skupno stanejo vojaške vaje nad 17 in pol mil. krom.

d Medvedje — preroki zgodnje zime. V postojniškem okraju, ob kranjsko-hrvaški meji in kočevskih gozdih se klatijo medvedje in prikazujejo zdaj tu zdaj tam. Kmetje in lovci, ki so prišli na sled, povzemajo iz tega, da dobimo letos zgodnjo zimo.

Najnovejše novice.

Sv. Anton v Slov. gor. Da se v zadnjem času večkrat čita ime našega kraja po časopisih, to že poskrbe prebivalci sami. Toda, žalibog, ni vselej častno za Sv. Anton, kar se nudi čitatelju po časnikih. Tako tudi mislim, bodo naslednje vrstice precej neprijetne nekaterim tega kraja. Imamo pri nas novo veteransko društvo; vsa čast onim, ki so jo spravili v življenje. Pa menim, da njih delo pri naših veteranih ni obrodiло tistega sadu, kakor so ga pričakovali ti narodnjaki. Čujte torej, dragi sosedi! Naši veterani priredili so v nedeljo dne 14. vinotoka t. l. v prostorih gostilničarja Alt-a-vinsko trgatev. Bilo je lepo gledati te slovenske korenjake v krasnih novih uniformah, ko so se postavljalni v vrsto, da jih je mladi svet kar zavidal, med tem ko so starejši z nekim zadovoljstvom gledali na svoje čile rojake. Pa kako smo ostromeli, ko se "hauptman" postavi pred vrsto ter zakriči: "hab' tak!" Tako torej, to društvo obstoječe iz samih Slovencev, ima nemško povelje! Debelo smo se spogledali. Pa to iznenadenje se je poleglo, ko je naš rojak stotnik v živih besedah spodbujal naše veterane h krepkemu delovanju. Živijo-klici so dodeli vremenu govorniku. Začela se je tombola, kjer so nekateri dobitki vzbujali občen smeh. Ko pa je že zabava prikipela do vrhunca, nastopi tudi neki mlad govornik. Postala je tišina, kajti vsak je bil radoveden, kaj nam pove ta tuji gost. Pa, kako smo se začudili, ko nam ta z navdušenjem v jemanah besedah orisali, kako naj delujemo, da ne bomo podlaga tujčevi peti. Prav je imel, ko je reklo: na svoji zemlji bodi Slovenc sam svoj gospod, torej proč z nemškim poveljem pri veteranskem društvu, proč ž njim za vselej, saj ima tudi slovenski jezik izraze za povelja. A, kaj si misliš, dragi čitatelj, kaj je bila posledica tega govora? Nakrat se je slišalo nekoliko glasov, ki so kričali: "ven ž njim, (z govornikom namreč), mi hočemo nemško komando!" In to se je zgodilo pri Sv. Antonu v Slov. goricah, ne kje na nemški meji, ampak v sredi slovenskega ozemlja. Žalostno, da se more kaj takega prigoditi v slovenskem Sv. Antonu.

Novo politično in gospodarsko društvo. Namestništvo je potrdilo pravila "Političnega in gospodarskega društva Straža" s sedežem v Šoštanju. Ustanovno zborovanje se vrši v kratkem. Društvo želimo, da doseže svoj cilj v polnem obsegu, da se mu počrati v doglednem času iztrebiti v Šaleški dolini še isto trobico nemšurske golazni, katera po vladni milosti še tam obstojo.

Ponarejeni bankovci za 20 K so začeli zadnje dni zopet krožiti, posebno po Dolenjskem. Vtihotapijo se tudi lahko k nam na Stajersko, zato pozor!

S sole. Nadučitelj v Jarenini g. Jožef Slekovec je stopil v pokoj, za njegovo dolgoletno in izvrstno službovanje mu je izrekel deželni šolski svet priznanje. Stirirazredna ljudska šola na Polzeli se razširi v petrazredno. Prestavljen je učitelj g. Ivan Kavčič od Zg. Št. Knigote v Remšnik.

Nagle smrti je umrla v Škofji vasi pri Celju krčmarja Janeza Adama žena. V nedeljo je še stregla gostom, drugi dan je že bila mrtva.

Nesreča. V četrtek 11. t. m. se je hlapce ptujskega prosta peljal s praznim vozom od Mestnega vrha proti Ptaju. Vsled nepaznosti hlapčeve sta se mu konja splašila in dirjala na vso moč po precej strmem klancu navzdol. Med potom je prosto voz trčil z vso silo v nasproti prihajajoči voz gospe Vibmer. Pri tem se je voz z neprevidnim hlapcem prevrnil, a se k sreči ne njemu ne trem osebam, ki so bile na Vibmerjevem vozu, ni nič zgodilo, pač pa je odbilo proštemu konju zadnjo levo nogo nad kopitom.

Brežice. Večletna pravda gosp. dra. Josipa Strašek, okrožnega zdravnika v Brežicah, in sanitetne občine okolice Brežice zoper okrajni zastop brežiški se bliža koncu in se konča s popolno zmago slovenskega stališča v tem vprašanju. Slovenska večina prejšnjega okr. zastopa ni hotela več plačevati ogromnih stroškov za lečenje okrajin ubogih trem zdravnikom, odpravila je prosto izberi zdravnikov in ni g. dr. Straška imenoval okrožnim zdravnikom. Preje se je na leto plačevalo čez 4000 krom l. za lečenje okrajin ubogih, prispevek za okrožnega zdravnika pa znaša le 1500 krom, tedaj vsako leto 2500 krom dobička. Leta 1903 so Nemci zopet dobili večino v okrajnem zastopu in prvi korak je bil, da so gosp. dr. Strašku kratkomalo ustavili plačo; novi okrajni zastop je zopet plačeval stroške za lečenje ubogih trem zdravnikom mesto enemu, seveda v prvi vrsti na korist ljubljencev nemške večine dr. Hans Höllerja, občinskega zdravnika v Brežicah. Okrajni zastop se je skliceval na to, da gosp. dr. Höller ni bil formalno obveščen o sklepnu okrajnega zastopa leta 1902., s katerim se je dr. Strašek imenoval okrajinom zdravnikom. Četudi zakon nikjer ne predpisuje takega obvestila, četudi je bil dr. Höller prizadet le v svojih interesih, ne pa v svojih pravicah, postavljal se je tudi deželni odbor na stališče, da je imenovanje nepostavno. Politične oblasti so se držale pasivno kot sploh tedaj, kadar se gre za slovenske pravice. Dr. Strašek je že leta 1903. nastopil pravdno pot in 20. oktobra 1905 se je pravda končala pri okrajinu sodniji v Celju s tem, da je okrajni zastop popolnoma podlegel. Tedaj se je deželni odbor spomnil, da sodišča nimajo pravice soditi o veljavnosti te službene pogodbe (!) in je celo zadevo spravil pred državno sodišče; najvišje sodišče je pa že preje priznalo kompetenco sodišča.

Dežavno sodišče je aprila 1906 zavrglo pritožbo deželnega odbora kot neutemeljeno; nato je višje deželno sodišče dne 14. septembra 1906 potrdilo prvo razsodbo in okrajnemu zastopu naložilo vse stroške. Seveda to ni še dovolj in se hoče okrajni zastop pritožiti še na najvišje sodišče, četudi očitno brez upa zmage. G. dr. Josipa Straška in sanitetno občino zastopa g. dr. Ivan Benkovič, odvetnik v Brežicah, okrajni zastop gg. dr. Jabornegg iz Celja in dr. Hochenburger iz Gradca, deželni odbor pa je zastopal sedanji minister dr. pl. Derschatta. V teku pravde je okrajni zastop protizakonito plačeval zdravniške stroške trem zdravnikom, mesto le enemu in na ta način vsako leto v vodo vrgel 2500 krom, tedaj za tri leta 7500 K; vrhu tega mora plačati ogromne pravdne stroške, približno 3500 K, tako da davkoplăčevalce stane trmcglavost nemške večine najmanj 11.000 K (enajstisoč krom)! Kdo bode to povrnili? Ali morda gg. baron Moscon, Priklmayer, Faleschini, Schniderschitsch, dell Cott in drugi? Kaj ne, lepo gospodarstvo! Sedaj se menda pač oči odpro tudi onim Slovencem, ki volijo v okrajni zastop z Nemci. Prihodnji okrajni zastop pa naj tem možem stopi na kurja očesa; naj iz svojega žepa plačajo te stroške.

Sedanji okrajni zastop, ki bi se moral že spomladi letos razpustiti, še vedno protipostavno posluje; nastaviti hočejo svojega živinozdravnika, ki seveda ne bode slovenski razumeli, četudi bi državni živinozdravnik zadostoval, če bi izpolnjeval svojo dolžnost. Sedanji okrajni zastop hoče še nastaviti novega nezmožnega tajnika, seveda se piše Faleschini! To delo pa je lahko opravljalo obenem dosedaj tajnik hranilnice, preje tajnik Posojilnice. Kdor bode še volil v okrajni zastop te gospode, mesto kmete, ta je slep in gluhi in je sam svoj sovražnik. Te ljudi je treba kmalu pomesti iz okrajnega zastopa. Ako vsak kmečki volilec stori svojo dolžnost na dan volitve in odda svoj glas pravim kmečkim prijateljem, potem bo za vselej odklenkalo gospodstvu brežiške gospode v okrajnem zastopu.

Društvena naznanila.

Katoliško delavsko društvo v Mariboru priredi dne 21. t. m. v svoji novi dvorani Flüssergasse 4 veliko otvoritveno veselico.

"Dekliška zveza bralnega društva Edinost" pri Sv. Juriju v Slov. Goricah priredi dne 28. oktobra t. l.

gledaljško predstavo: "Dve materi" s petjem in z dekljimi govorji.

Bralno društvo za ljutomersko okolico priredi dne 4. novembra t. l. tombolo v prostorih g. J. Vaupotiča. K obilni udeležbi vabi odbor.

Bralno društvo za ljutomersko okolico uprizori dne 25. novembra t. l. igrokaz "Raz Marijino srce" v veliki dvorani g. J. Kukovca v Ljutomeru.

Št. Pavel pri Preboldu. Kat. izobraževalno društvo priredi v nedeljo dne 28. oktobra ob 3. popoldne veselico z novo igro in srečolovom. K obilni udeležbi vabi odbor.

Iz Šmartna pri Slovenjgradcu. Naše bralno društvo priredi dne 4. novembra, to je v nedeljo po prazniku Vseh Svetnikov ob 4. popoldne velikansko veselico v Narodnem domu v Slovenjgradcu. Poleg izbranih pevskih tok, katere bodo popevala dobrozna moški in mešani zbor Šmartinski, igrala se bo velika žaloigra "Mlinar in njegova hči". To je menda prvi slučaj, da si upa preprosto kmečko bralno društvo priredi tako veliko in tečavno igro. Igrali bodo namreč sami člani Šmartinskega bralnega društva. Ker je uprizoritev take igre zvezana z mnogimi težkočami in stroški, a igralci bodo napeli vse moči, da igra izvrstno izpadne, zato upamo, da nas bodo cenjeni okoličani v obilnem številu obiskali. Tudi brate Korošce povabimo in jih zagotovo pričakujemo. Natančni vzpored objavimo v prihodni številki "Slov. Gosp." — Rojaki slovenski, posebno pa ti kmečko ljudstvo, pridi gledati to igro. Igra je nadvse zanimiva, igra se leto za letom po vseh mestnih gledališčih ravno o Vseh Svetnikih. Zatorej pridite in se natajajte nad krasnimi prizori, ki se bodo dogajali pred vašimi očmi. Povejte tudi znancem, da vas bo obilo. Na svidenje!

Svarilo!

Kakor sem zvedel, me še vedno z zlobnim namenom — izpodkopati duhovski ugled — nekateri obrekajo pri sorodnikih in rojakinjih v Brezjem. Vse tiste svarim enkrat za vselej, še nadalje pogrevati "Štajercere" klevete, katere je c. kr. okrožno sodišče v Celju po vestni preiskavi spoznalo kot neutemeljene in zato z dopisom c. kr. sodišča v Šoštanju dne 8. septembra t. l. naznanih svoj odstop od tožbe. Ako bi to ne pomagalo, bom prisiljen postopati proti lažnjicem sodniškim potom, kar bi moglo zlasti za uradne osebe imeti neprijetne posledice.

Št. Jurij ob južni železnici, dne 18. okt. 1906.

Jakob Rabuza,
kaplan škalski.

Prošnja.

Dne 14. oktobra t. l. popoldan ob 2. uri je ucičil grozen požar v vasi Mihalovec posestnikom Fr. Čančer, Fr. Valovec in vdovi Urs. Setine hiše, gospodarska poslopja in orodja s pridelki polja in vinogradov. Žalostno-nemo, brat streha, hrane in obleke, obdani od jokajočih otrok gledajo ponesrečeni v prihodnost in — zima se približuje.

Podpisani odbor trka na usmiljena srca in v imenu pogorelcov milo prosi blagohotnih milodarov v pomoč in tolažbo. Darovi se naj pošljejo župnemu uradu v Dobovi, kateri bode iste po odboru nesrečnim izročil. Odbor za nabiranje milodarov pogorelcem v Mihalovcih:

S. Gajšek, Aut. Pernat, L. Potočnik,
nudučitelj, župnik, učitelj.

Tržne cene

v Mariboru od 6. oktobra do 13. oktobra 1906.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		15	50	—	—
rž	14	—	—	—	—
ječmen	16	—	—	—	—
oves	15	60	—	—	—
koruza	16	—	—	—	—
proso	15	60	—	—	—
ajda	15	—	—	—	—
seno	4	40	—	—	—
slama	4	—	—	—	—
	1 kg				
fizola		—	80	—	—
grah		—	62	—	—
leča		—	68	—	—
krompir		—	7	—	—
šir		—	40	—	—
surovo mäsle	2	60	—	—	—
mäzio	2	—	—	—	—
žape, svež	1	52	—	—	—
zelje, kislo		—	32	—	—
repa, kisla		—	—	—	—
	1 lit.				
mleko		—	20	—	—
sметana, sladka		72	—	—	—
" kisla		80	—	—	—
	100 g				
zelje	9	—	—	—	—
	1 kom.				
jajce	—	8	—	—	

Vsaka beseda stane 2 v.
Najmanja objava 45 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda stane 2 v.
Večkr. objava po dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo samo proti predplačilu. Pri vprašanjih na upravnštvo se mora pridjeti znamka za odgovor.

Pekovskega učenca, pridnega in poštenega, sprejme Ernst Zavernik, Sv. Trojica v Slov. goricah. 680 (3-1)

Lepo posestvo na glavnem trgu, enonadstropna hiša, zraven mala delavnica za kakega rokodelca, mesarja ali trgovca, gospod, poslopje, zdano, z opoko krito, vse v dobrem stanu, 4 orale nijiv in travnikov, sadenosnih, vinograd, se poceni proda iz proste roke. Več pove lastnik M. Romih, št. 88, Loka pri Zidanemmostu.

682 (2-1)

Za svojo se odda 9 mesecov stará deklíca. Naslov: Franc Petek, Maribor, poste restante. 681 (2-1)

Stampilje iz kavčuka, modele za prediskarije, izdeluje po ceni Karol Karner, zlator in graver v Mariboru, Gosposka ulica št. 15. (11-1)

Hiša ob okrajni cesti, s 5 orali zemlje, vili podobna, enonastropna, 3 sobe, 1 kuhinjska, gospod, poslopje za vsako trgovino ali obrt pripravna n. pr. čevljarja, krojača, kovača, trgovine z mešanim blagom, ali pa za kakega penzionista, se proda pod roko za 2000 gld., 1200 gld. lahko ostane. Železnička postaja Pesnica. Natančneje pove lastnik K. Sorko, Vilkom 7, pošta Jarenina. 660 (3-3)

Enonadstropna hiša z malimi stanovanji, južna lega, v novi ulici, ki bo v kratkem zvezana s središčem mesta in bo potem okoli 5 minut od glavnega oziroma stolnega trga oddaljena, gospodarsko poslopje, vrt, dvorišče itd. okoli 10 let davka prosta, se po ceni proda v Mariboru. Naslov pove upravnštvo. 577 1-6

Velika vila in mala hiša, obe z vrom za zelenjavno in sadenosnikom, vodovod, stanovanja za penzioniste, vila je tudi za gospodo zelo sposobna, se proda. Natančneje pri Antonu Merčun, Maribor, Langergasse 21. 650 (4-4)

Pritlična hlásza za 5 strank, dvořišče in vrt, ob okrajni cesti, v bližini opekarne, cerkve in šole, kjer je sedaj branjarja, lepi lokal za eventualno povečanje ali pa za gostilno, se po ceni proda. Prodajalca pove upravn.

579 1-6

Pozor, kmetice in dekleta! V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že čez 25 let, posrečilo se mi je iznajti najboljše sredstvo za rast las, to je Kapilar št. II. Isti deluje, da postanejo lasi gosti, dolgi in odstranjuje prhljaj (luskin) na glavi.

Cena (franko na vsako pošto) je: 1 lončič 3 K 60 v., 2 lončka 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom:

P. Jurisič, lekarnar, Pakrac, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem. 635 2

Pozor, kmetje in fantje! V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo sčasoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhlja (luskin) na glavi, to je Kapilar št. I. Cena je (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 v., 2 lončka 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Jurisič, lekarnar v Pakracu, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem. 675 (3-2)

Znano po ceni se kupi vse rezno blago, zgotovljene obleke in perilo v vsaki velikosti pri Adolfu Wesiak, Maribor, Dravska ulica 4. 608 2

Hiša na periferiji mesta Maribor, kjer je že gostilna z vsemi potrebnimi prostori, tudi mesnica, ledonica, ki se da lahko v najem pivovarni, nekaj malih stanovanj, zraven še stavbišče, 10 let davka prosta, ob državnih in okrajnih cestih, lepa lega za prihodnost, se proda. Kdo, pove uprav. 578 1-7

Cevljarski učenec in poslovniki se sprejmejo pri Francu Narath, Koroška ulica 9, Maribor. 664 (3-3)

Demetrij Glumac, kotlar,

se je preselil iz Maribora v 655 (3-2)

Ptuj, Poštna ulica št. 8 pri „Slonu.“

Priporoča svojo veliko zalogu kotlov za žganje kuhati, prati. Prevzame tudi vsakovrstna v njegovo stroko spadajoča popravila. Kupuje stari baker, cin in mesink po najboljši ceni.

Tomaževa žlindra

fosforo-kislo gnojilo

za

vse rastline in za vsako zemljo.

Pozor na varstveno znamko!

Pred manjvrednim blagom se svari.

668 (2-1)

Karol Čutić, puškar, Maribor, Burggasse 18 (prej dvorni puškar Ehrhart)

priporoča p. n. strelcem in lovci svojo mnogovrstno zalogu solidno izdelanih pušk za šrot, dolgih pušk, dvocevk, kratkih pušk za streljanje na tarčo in za lov, lastnega izdelka, za katere se jamči, da dobro nesejo. Nadalje imam v zalogi flobert- in kapsel-puške, revolverje, kakor tudi vsakovrstne patroni in lovski potrebščine. Vsa popravila, nova dela, vdelanje cevi i. t. d. izvršujem natanko in po ceni v lastni delavnici.

Ker sem se praktično izuril pri svetovnoznanih tvrdkah: P. Sauer in sin v Berolinu in Suhl, Ulbrecht, ces. kr. dvorni puškar v Draždanh, J. Kirner, ces. kr. dvorni puškar v Budapešti, in v Lüticu v Belgiji, sem v stanu, vsa v mojo stroko spadajoča dela izvršiti po najnovnejših iznajdbah.

676 (1-1)

Z odličnim spoštovanjem

Karol Čutić, puškar.

Razglas.

Za polletni tečaj, ki se začne dne 2. januarja 1907 na deželnih podkovski šoli v Gradcu, se bode podelilo na revne in uboge kovače deset deželnih ustanov po 100 K s prostim stanovanjem (kolikor bo dopuščal prostor v zavodu), nadalje ustanove nekaterih okrajnih zastopov tudi po 100 K.

Pogoji so: starost najmanj 18 let, zdrav in telesno močan, domovinska pravica na Štajerskem, dobra ljudskošolska izobrazba in najmanj dveletno bavljenje s podkovanjem.

Razven tega se mora vsak prošnjik z reverzom zavézati, da bo po dovršenem pouku najmanj tri leta izvrševal svoj obrt kot mojster ali pomočnik na Štajerskem, oziroma v okraju, v katerem je dobil ustanovo.

Prošnj je naj pošljejo deželuemu odboru v Gradcu z reverzom (zaveznim pismom), krstnim listom, domovnico, izučnim spričevalom, z zdravstvenim in šolskim spričevalom, potem delavsko knjižico, spričevalom o gmotnih razmerah in o nravnosti

do 20. novembra 1906.

Kovači, ki ne prosijo za ustanovo in bi se radi udeležili tečaja, naj se oglasijo v teku prvih treh dnij v začetku tečaja pri vodju. Seboj naj prinesejo dokazilo dovršene starosti 18 let, da so delali dve leti kot pomagači in dobro dovršili ljudsko šolo, potem izučno spričevalo ter delavsko knjižico.

Gradec, dne 16. okt. 1906.

677 (1-1)

Od deželn. odbora štajerskega.

Slovenci! Kupujte „Narodni kolek“!

Služba

občinskega tajnika
= in organista =

v Selah, p. Borovlje na Koščem se razpisuje do 1. novembra t. l.

679 (1-9)

Stalna plača občinskega tajnika znese 492 K; kot mrtvoglednik zaslubi najmanj 60 K, za pisarijo obč. pož. zavarovalnice 30 K. Prosto stanovanje in drva za kurjavo. Kot organist dobi iz cerkvene blagajne 50 K za nedeljsko službo; med tednom pa zaslubi brez štolarine najmanj 200 kron. Občina steje nekaj nad tisoč prebivalcev.

Prosilci, vešči slovenskega samostojnega uradovanja ter dobrimi organisti, kateri zamorejo že s 15. novembrom to službo nastopiti, naj svoje prošnje naslovijo na župniški urad.

H. VOLK

76 Šoštanj — Štajersko 26

Kemična pralnica

urejena z najnovejšimi stroji na par in elektriko, se priporoča za snaženje vsake vrstnih oblek itd. ::

Tomaževe fosfat tovarne

družba z omenjenim poroštvtvom

BEROLIN W.

Pred manjvrednim blagom se svari.

Pozor!

Vsem cenjenim kupovalcem priporoča se nova in najcenejša trgovina
z modnim, suknenim, volnenim in platnenim blagom
kakor tudi z raznimi oblekami za dečke in gospode.

Grajski trg 2 **M. E. Špec, Maribor,** Burgplatz 2

(v lastni hiši)

K bližajočemu mrzlemu času priporočajo se posebne novosti zimskih izdelkov za vsakvrstna oblačila, tudi odeje in
579 12 koce, sukneni, volneni in štrikani robci, perje za blazine itd.

Jamčeno več let!

: Vse ure so :
natanko pre- :
skušene! :

: Vsaka res :
slaba ura se
vzame za celo :
ceno nazaj! :

Srebrne remonter ure od gl. **3.80** naprej

Srebrna anker 15 kamnov s 3 sre-
brnimi pokrovi od gl. **5.50** naprej

1-6 Srebrne verižice po teži.

Anton Kiffmann, Maribor.

Karol Kociančič kamnoseški mojster

Maribor, samo Schillerstrasse 25

priporoča svoja

481 3

kamnoseška in podobarska dela
za cerkve in druge stavbe, zidanje žrfi.

Velika zaloga

nagrobnih kamenov.

Najnižje cene.

Jamčeno več let!

: Vse ure so :
natanko pre- :
skušene! :

: Vsaka res :
slaba ura se
vzame za celo :
ceno nazaj! :

Srebrne remonter ure od gl. **3.80** naprej

Srebrna anker 15 kamnov s 3 sre-
brnimi pokrovi od gl. **5.50** naprej

1-6 Srebrne verižice po teži.

Anton Kiffmann, Maribor.

Štefan Kaufmann,
trgovec z železnino
v Radgoni 595 3
priporoča svojo veliko zalogo
lepo pozlačenih
nagrobnih križev
po jako nizki ceni.

Zastop banke „Slavije“

zavarovalnica za ogenj in življenje
za Negovo in Sv. Benedikt
ima Franc Škerlec, trgovec
pri Sv. Benediktu v Sov. gr.
678 (1-2)

Fr. Korošec
trgovec v Gornji Radgoni
„pri Škerlecu“

priporoča veliko zalogo lepo pozlačenih nagrobnih križev z zlatimi napisi, kakor tudi kotle, štedilnike, peči, drugo železnilno in špecerijsko blago po najnižji ceni!

648 (3-2)

Podobice

male in večje, zobčaste
in gladke

dobite prav po ceni

v prodajalni Cirilove
tiskarne v Mariboru.

Obhajilne podobice
so v 84 različnih vzorcih na
prodaj.

Jožef Kolarič

mizarski mojster, Maribor

Franc Jožefova cesta št. 9 v lastni hiši
absolviran obiskovalec tečaja mojstrov na c. kr. tehničnem obrtnem
muzeju na Dunaju,

se priporoča stav. občinstvu in čast. duhovščini v Izdelovanje vseh
mizarskih izdelkov za poslopja,
pohištva in oprave za sobe in
prodajalne

ter vsako delo pri šoli in cerkvi v vseh slogih najfinjejšega in pri-
prostega izdelka. — Načrti in proračuni zastonj. 488 8

Vinogradniki!

I. štaj. trsničarska zadruga pri Ptiju

ima za prodati cepljene trte: 656 (3-2)

75.000 silvanca, 50.000 burgundca, 120.000 šipona, 130.000
velški rilček, 22.000 žlabnine, 35.000 traminca,
nekaj drugih vrst in mešano: plavec, burgundec, modri portugizec,
ranfol in muskat. — Vse trte so jamčeno I. vrste ter
stane tisoč 160 K. Ojemalcu se naj pridno glasé in priložé
10% are. — Trte se labko pogledajo pri Jan. Šegula v
Hlaponecih, p. Juršinci, 1 uro od žel. postaje Moškajci pri Ptiju.

Prečastiti duhovščini kakor tudi vsem slovenskim rodo-
ljubom naznanjam in se priporočam v izdelovanje

nagrobnih križev

z najfinjejšimi obrazci kakor tudi altarne mize, krstne kamne,
kamnite križeve pote, stopnice, vse po najnižji ceni. Ker sem
slovenski rojak, so mojim rojakom najtopleje priporočujem.
Svoji k svojim!

Anton Gaiser in Antoni Kasper, naslednik Marnikov.
Maribor, Cesarjeva cesta št. 20.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19 v Medyatovi hiši, v pritličju, Dunajska cesta 19

sprejema: zavarovanja vsakvrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi; 2. zavarovanja zvonov proti poškodbji; in 3. zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju za življenje in nezgode. — Pojasnila daje in sprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter posstreže na željo tudi s preglednicami in ceniki. — Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se labko meri z vsako drugo zavarovalnico. — V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Glavno poverjeništvo za Spod. Štajersko in Koroško g. Avg. Weixl, Maribor. 14 24-18

Edina domača zavarovalnica! — Svoji k svojim!